

Kokouksessa jätetty valtuustoaloite / Kuopion kaupungin pitkäaikais- ja osatyökykyisten työttömyyden ratkaiseminen**Valtuustoaloite 21.2.2022****Kaija Sääski, Tiina Kaartinen, Irja Sokka**

Kuopion pitkäaikaistyöttömyys ja osatyökykyisten työllistymisongelma voidaan ratkaista muuttamalla toimintakulttuuriamme. Kuopion visiona on olla: ?Hyvän elämän pääkaupunki. Hyvää elämää ilmentävät terveys, alueen elinvoima ja arjen rikkaus.? Kuopion tulee olla hyvän elämän pääkaupunki kaikille sen asukkaille.

Kuopiossa oli marraskuun 2021 lopussa työttömänä 2651 pitkäaikaistyöttöntä ja 826 osatyökykyistä, joiden taustalla oli mm. vammaisuus tai pitkäaikaissairaus. (Ely-keskus)

Kunta maksaa 50% 300 päivän ja 70% 1000 päivän jälkeen maksettavasta työmarkkinatuesta, jos työtön henkilö ei osallistu työvoimapolitiisiin toimenpiteisiin tai kuntouttavaan työtoimintaan. Vuonna 2020 Kuopio maksoi työmarkkinatuen kuntaosuutta noin 12 milj. euroa.

Jos Kuopion maksaman 12 milj. euron ns. sakkomaksun (työmarkkinatuen kuntaosuus) sijaan vastaava raha käytettäisiin työllistymiseen, pystyttäisiin vastaavalla euromäärällä palkkaamaan noin 500 henkilöä vuodeksi ko-koaikaiseen palkkatyöhön.

Vuosittaisen 12 miljoonan euron sakkomaksun säästämällä on merkitystä myös mahdolliseen Kuopion kunnallisveron korotuspaineeseen. Työssä käyvät henkilöt tuottavat kaupungille verotuloja kustannusten sijaan.

Työllistyminen vaikuttaa kaupungin muiden tukipalveluiden tarpeen vähentämiseen. Usein pitkittyneeseen työttömyyteen liittyy myös muita arjen ongelmia ja lisääntyvää tarvetta kaupungin muihin palveluihin.

Kuopio voisi ottaa mallia esimerkiksi Saksasta, jossa mm. kehitysvammaisten työllisyyden edistäminen on kirjattu lakiin: "vähintään 20 työntekijän työyhteisöjen tulee palkata viisi prosenttia henkilöstöstään vammaisia tai maksettava sakkomaksua integraatiovirastolle". Saksassa tällä on saavutettu hyviä työllistymistuloksia. Kuopiossa samaa työllistymisen toimintamallia voisi soveltuvin osin kokeilla pitkäaikaistyöttömien ja osatyökykyisten työllistämässä.

Kuopion tulee olla edelläkävijä, ja näyttää esimerkkiä muille kaupungeille ja kunnille aktiivisessa työllisyyden hoidossa. Emme voi jäädä odottamaan mahdollisia uusia lakeja, vaan on toimittava proaktiivisesti.

Kuopion kaupungin pitkäaikais- ja osatyökykyisten työttömyyden hoidossa, kokeilun tulee olla osa Hyvinvoiva Kuopio -ohjelmaa, jossa rakennetaan yhdessä hyvinvointialueen kanssa työttömien työkyvyntuen toimintamalli.

Työllistyvälle henkilölle palkkatyöllä on suuri merkitys, ei pelkästään taloudellisesti vaan myös henkisen hyvinvoinnin kannalta. Työ auttaa kiinnittymään yhteiskuntaan ja se saa kokemaan itsensä tärkeäksi. Osallisuudella ja merkityksellisellä työllä on ennalta ehkäisevä vaikutus mielenterveysongelmiin, sairastuvuuteen, yksinäisyyteen ja syrjäytyneisyyteen, mikä on merkittävää yhteiskunnan kannalta. Valtiontalouden tarkastusviraston arvon mukaan jokainen syrjäytynyt nuori maksaa elämänsä aikana noin 1,2 miljoonaa euroa yhteiskunnalle.

Palkkatyöllä on myös tärkeä merkitys yksilön elintasaan sekä eläkekertymään, jolla voidaan turvata paremmat elinolosuhteet vanhemmalla iällä. Pitkäaikaistyöttömien ja osatyökykyisten työllistämisen kokeilun vaikutusta tulee kokeiluajana arvioida.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme että, Kuopion kaupungin pitkäaikaistyöttömyyden ratkaisemiseksi tulee tehdä selvitys ja aloittaa vähintään kolmen vuoden kokeilu, jossa Kuopion kaupunkikonserni velvoittaa oman organisaationsa yksiköitään ja yhtiöitään palkkaamaan töihin pitkäaikais-työttömiä ja osatyökykyisiä.

Kaupungin tulee myös haastaa Kuopiossa toimivat yritykset ja yhteisöt vastaavaan työllistämiseen. Työllistettävän henkilön palkan tulee olla kannustava, jolloin työn vastaanottamisen tulee olla parempi vaihtoehto kuin työmarkkina- ja sosiaalituella eläminen.

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallitukselle valmistavaksi.

